

TÁJÉKOZTATÓ*
*az államháztartás központi alrendszerének
2019. november végi helyzetéről*

2019. december

* Az államháztartás központi alrendszerének havonkénti részletes adatai megtalálhatók a Magyar Államkincstár honlapján (<http://www.allamkincstar.gov.hu>).

ÖSSZEFOGLALÁS

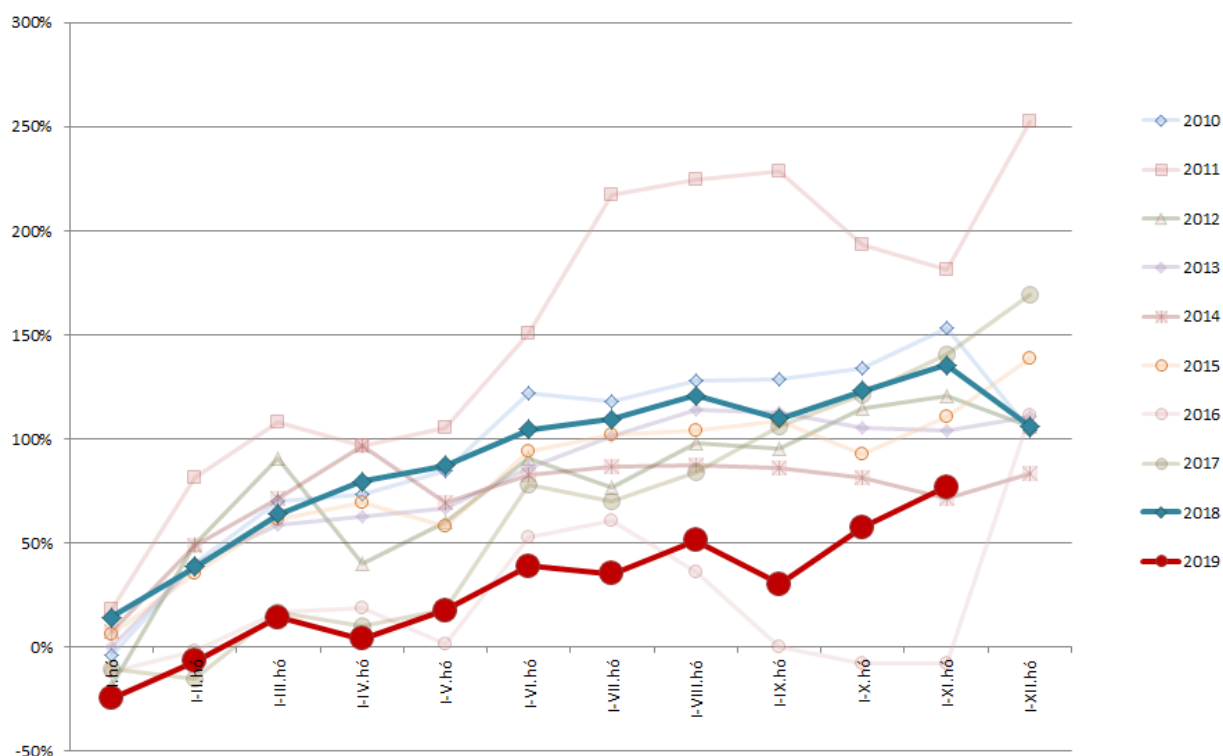
A kormány a költségvetés stabilitásának megőrzése mellett tudja továbbra is biztosítani a különféle társadalompolitikai célok megvalósításához, valamint a hazai és uniós fejlesztésekhez szükséges forrásokat. Miután novemberben az államháztartás központi alrendszerének hiánya 190,9 milliárd forint volt, az év első tizenegy hónapjára nézve ez 766,3 milliárd forintot jelent, amely az éves előirányzat 76,7%-a.

A gazdasági teljesítménye, a gazdaságfehérítés terén meghozott intézkedések és a foglalkoztatási folyamatok eredményeként 2019 november végéig általános forgalmi adóból az éves előirányzat 95,8%-a, jövedéki adóból 94,6%-a, míg személyi jövedelemadóból 92,6%-a, szociális hozzájárulási adóból és a nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékokból 89,3%-a teljesült. Ezen kívül az év első tizenegy hónapjában összesen 1156,0 milliárd forint uniós bevételt könyvelhetett el a költségvetés, az uniós fejlesztésekhez köthető kiadások pedig megközelítették az 1341,3 milliárd forintot.

A költségvetés így az állam működésének finanszírozása, valamint a közszolgáltatások biztosítása mellett a szociális támogatásokra, illetve a júliusban elindult Családvédelmi Akcióterv megvalósítására továbbra is biztosítani tudja a szükséges forrásokat. Utóbbi esetén annak legnépszerűbb eleme a babaváró támogatás, amellyel eddig már több mint 40 ezer, gyermeket vállaló család vehetett igénybe közel 400 milliárd forintot. Ezen túl a gazdaság jó teljesítményének köszönhetően novemberben a nyugdíjasok és a nyugdíjszerű ellátásban részesülők egyösszegű kiegészítést, valamint minden korábbinál magasabb összegű, átlagosan 20 ezer forintos prémiumot kaphattak, melyek összesen több mint 77 milliárd forintos tételt jelentettek. A hazai fejlesztési kiadások közül különösen a vállalkozások versenyképességét elősegítő beruházások támogatása, a Modern Városok Program és Magyar Falu Program megvalósítása, illetve a közút- és vasúthálózat fejlesztése és felújítása emelhetők ki.

Novemberrel bezárolag a központi költségvetés hiánya 659,5 milliárd forintot tett ki, az elkülönített állami pénzalapok 78,5 milliárd forintos többletet értek el, a társadalombiztosítás pénzügyi alapjai pedig 185,3 milliárd forintos deficittel zártak. Mindezek tükrében az év egészére meghatározott uniós módszertan szerinti 1,8%-os hiánycél továbbra is elérhető.

A központi alrendszer egyenlege
az előirányzat százalékában



Az államháztartás központi alrendszerének 2019. november végi főbb pénzforgalmi adatai a következők:

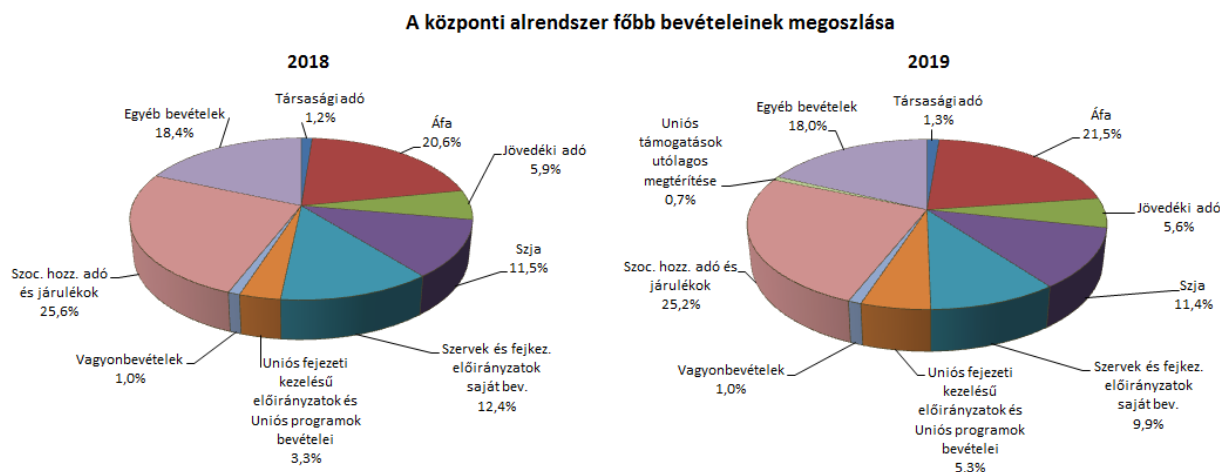
	2018. évi tény milliárd forintban (1)	2018. I-XI. hó tény milliárd forintban (2)	tény=100% Index (%) (2/1)	2019. évi törvényi előirányzat milliárd forintban (1)	2019. I-XI. hó tény milliárd forintban (2)	előirányzat= 100% Index (%) (2/1)
Központi költségvetés egyenlege	-1 375,5	-1 856,1	134,9	-985,7	-659,5	66,9
bevétel:	13 645,7	11 534,2	84,5	13 077,9	13 258,3	101,4
kiadás:	15 021,2	13 390,3	89,1	14 063,6	13 917,8	99,0
Elkülönített állami pénzalapok egyenlege	7,6	39,8	523,7	-12,7	78,5	
bevétel:	574,0	471,0	82,1	609,4	583,4	95,7
kiadás:	566,4	431,2	76,1	622,1	504,9	81,2
Társadalombiztosítási alapok egyenlege	-83,7	-26,1	31,2	0,0	-185,3	
bevétel:	5 702,8	5 196,6	91,1	5 893,1	5 293,4	89,8
kiadás:	5 786,5	5 222,7	90,3	5 893,1	5 478,7	93,0
Egyenleg összesen	-1 451,6	-1 842,4	126,9	-998,4	-766,3	76,7
bevétel:	19 922,5	17 201,8	86,3	19 580,4	19 135,1	97,7
kiadás:	21 374,1	19 044,2	89,1	20 578,8	19 901,4	96,7

I.

A KÖZPONTI ALRENDSZER PÉNZÜGYI FOLYAMATAINAK ALAKULÁSA

1. A FŐBB BEVÉTELEK

A központi alrendszer 2019. november végi 19 135,1 milliárd forint összegű bevételei az előző év azonos időszakához képest 1933,3 milliárd forinttal, 11,2%-kal magasabb összegben alakultak. Ezen belül kiemelhető, hogy növekedtek az általános forgalmi adóból, a személyi jövedelemadóból, a jövedéki adóból, valamint a szociális hozzájárulási adóból és a biztosítottak által fizetett nyugdíj-, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékokból származó bevételek. Mindezek mellett magasabb összegben teljesültek az uniós programok bevételei, az uniós támogatások utólagos megtérítése, valamint a kamatbevételek is.



A bevételek közül a **társasági adó** mérlegsoron az év első tizenegy hónapjában 246,0 milliárd forint realizálódott, amely az előző év azonos időszakának bevételeit 18,6%-kal, 38,5 milliárd forinttal haladta meg. A bevétel előző évihez viszonyított felülteljesülését a magasabb adóelőleg-kötelezettségek, valamint a bevallás benyújtásával egyidejűleg visszaigényelhető adó alacsonyabb összege okozza, amit részben ellensúlyozott a 2018. évi adóelőleg-kiegészítést érintő rendelkezések 2019 januárjára történő áthúzódásához kötődően megemelkedett kiutalás.

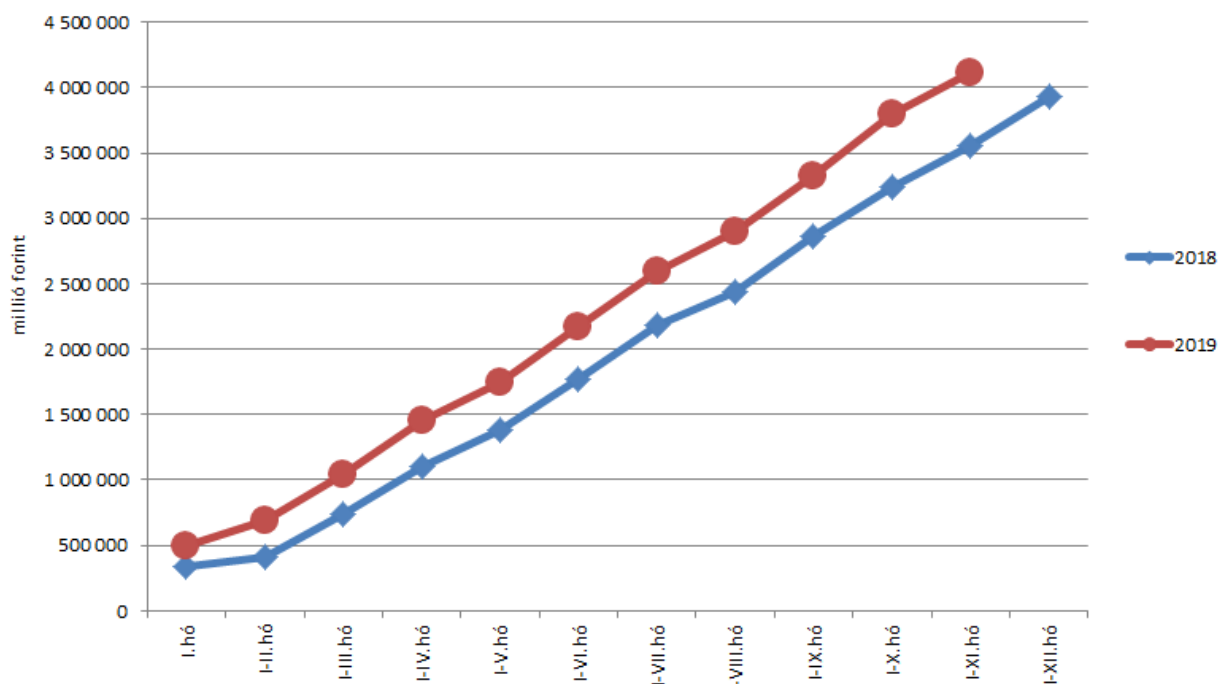
Az **egyéb központosított bevételekből** november végéig összesen 517,9 milliárd forint bevétel teljesült, amely a törvényi előirányzat 100,7%-ának felel meg. Ezen belül kiemelendő az elektronikus útdíj 197,1 milliárd forintot kitevő összege.

Egyéb központosított bevételek alakulása (millió forint)

Megnevezés	2018. I-XI. hó	2019. I-XI. hó	Eltérés	
			millió forint	%
Rehabilitációs hozzájárulás	91 381,5	101 625,2	10 243,7	111,2
Környezetvédelmi termékdíjak	63 984,5	67 286,2	3 301,7	105,2
Vízkeszletjárulék	12 633,1	12 469,4	-163,7	98,7
Hulladéklerakási járulék	13 202,1	15 629,3	2 427,2	118,4
Elektronikus útdíj	167 692,3	197 058,8	29 366,5	117,5
Korkedvezmény-biztosítási járulék	7,5	12,2	4,7	162,7
Időalapú útdíj	62 146,7	67 826,9	5 680,2	109,1
Bírságok és függő tételek	46 576,6	47 037,2	460,6	101,0
Egyéb tételek összesen	8 771,4	8 988,0	216,6	102,5
Összesen	466 395,7	517 933,2	51 537,5	111,1

Az év első tizenegy hónapjában az **általános forgalmi adóból** 4108,1 milliárd forint bevétel keletkezett a költségvetésnek, ami az egy évvel korábbi bevételt 557,4 milliárd forinttal haladta meg. A befizetések és a kiutalások alakulása a következők szerint változott:

Általános forgalmi adó



Általános forgalmi adó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I-XI. hó	2019. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	6 316,8	7 011,6	694,8	111,0
Kiutalás	2 766,1	2 903,5	137,4	105,0
Egyenleg	3 550,7	4 108,1	557,4	115,7

A belföldi, az import és dohánytermékek utáni áfabevétel egyaránt növekedett. A belföldi befizetések növekedése elsősorban a kereskedelemhez és a feldolgozóiparhoz köthető. A dohánytermékek utáni bevételek előző évhez viszonyított növekedését elsősorban a magasabb cigarettaforgalom, a 2018. szeptemberi és a 2019. januári és júliusi adómérték-emelés határozza meg. Az import utáni befizetések növekedésének háttérében a forgalom bővülése áll. Az előző évhez képest a kiutalások növekedését mérsékeli az adózási minősítéshez köthető kiutalási határidők 2018. év eleji változása.

A **jövedéki adóból** származó bevétel az év első tizenegy hónapjában 1079,3 milliárd forintot tett ki, amely 64,2 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi bevételnél. A bevételek megszűlése a következők szerint alakult:

Jövedéki adó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I-XI. hó	2019. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Üzemanyag jövedéki adó	610,3	638,9	28,6	104,7
Dohánygyártmány jövedéki adó	315,2	337,8	22,6	107,2
Egyéb termék jövedéki adó	89,2	84,9	-4,3	95,2
Import jövedéki adó és energiaadó	0,4	17,7	17,3	4 425,0
Jövedéki adók összesen	1 015,1	1 079,3	64,2	106,3

Az üzemanyagok utáni bevétel növekedését elsősorban a magasabb üzemanyag-forgalom indokolja. A dohánytermékek utáni bevételek emelkedésének háttérében elsősorban az adómérték-emelés áll. Az egyéb termékek esetében a bevételek csökkenésének háttérében a népegészségügyi termékadót érintő, 2019-től életbe lépő változásokhoz köthető készletezési hatás áll, amely a januári bevételeket növelte, míg a már magasabb adómértékkel adózó hónapok bevételeit csökkentette. A bevételek növekedéshez hozzájárult az is, hogy 2019. január 1-jétől az energiaadó a jövedéki adó soron szerepel.

A **pénzügyi tranzakciós illetékből** származó bevétel november végéig 222,9 milliárd forintot tett ki, amely az egy évvel korábbi bevételnél 9,3 milliárd forinttal magasabb. A növekedés háttérében a pénzforgalmi szolgáltatók és a Kincstár egyaránt magasabb befizetése áll.

A **személyi jövedelemadó** államháztartási szintű bevétele az év első tizenegy hónapjában 2185,7 milliárd forint volt, amely 210,6 milliárd forinttal magasabb az egy évvel korábbi összegnél. A bázisidőszaktól való eltérés oka a magasabb bérkiáramlás miatti

befizetésnövekedés. Az előző év azonos időszakához képest a befizetések és a kiutalások arányát a következő táblázat részletezi:

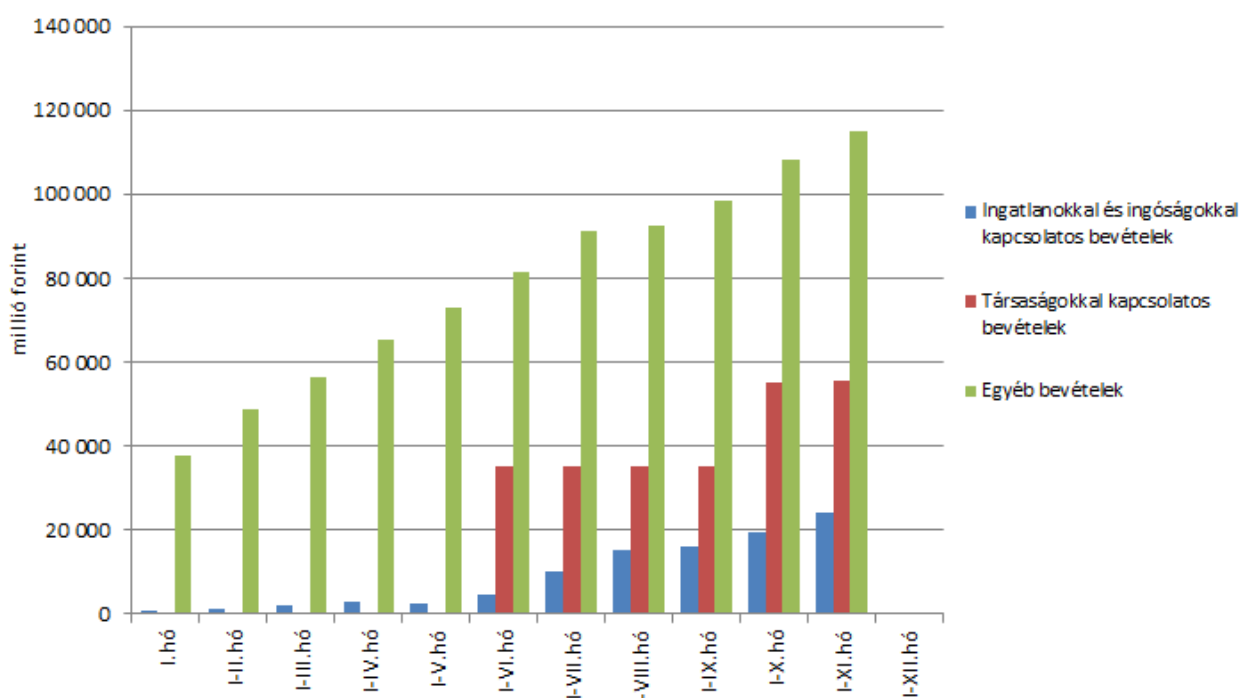
Személyi jövedelemadó bevétel alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I-XI. hó	2019. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Befizetés	2 088,3	2 322,5	234,2	111,2
Kiutalás	113,2	136,8	23,6	120,8
Egyenleg	1 975,1	2 185,7	210,6	110,7

A „Központi Maradványalapba történő befizetések” mérlegsorra, a költségvetési szervek és a szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok terhére az év első tizenegy hónapjában összesen 284,9 milliárd forint maradvány került befizetésre, amely 85,5 milliárd forinttal több, mint az előző év azonos időszakában.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos befizetések** első tizenegy havi összege 194,6 milliárd forint volt, melynek meghatározó tételei a frekvenciahasználati jogosultság értékesítéséből származó befizetés, az osztalékbevételek, illetve a CO2-kvóták értékesítési bevételei voltak. A befizetések összetételét a következő diagram szemlélteti:

Állami vagyonnal kapcsolatos befizetések a 2019. évben



Az **uniós bevételek** főszabály szerint a XLII. A költségvetés közvetlen bevételei és kiadásai fejezetbe érkeznek, ezek kimutatására szolgál az „Uniós programok bevételei” mérlegsor, valamint az „Egyéb uniós bevételek” mérlegsor.

Az „**Uniós programok bevételei**” mérlegsoron 2019. november végéig 1013,6 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az éves előirányzat 75,2%-os teljesítését jelenti.

A „**Egyéb uniós bevételek**” soron belül a vámbeszedési költség megtérítése 14,8 milliárd forintot tett ki november végéig. Ez az összeg az éves előirányzat 99,6%-a, és 0,3 milliárd forinttal haladta meg a 2018. év azonos időszakában keletkezett bevételt. A vámbevétel túlteljesülésének háttérében az előzetesen vártnál nagyobb mértékben kiszabott vámösszeg áll. Az „**Uniós támogatások utólagos megtérítése**” soron 2019. november végéig 137,3 milliárd forint bevétel keletkezett, mely az éves előirányzat 114,4%-a.

A **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó november végi bevételek alakulását a következő táblázat mutatja be:

A szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I-XI. hó	Az alap I-XI. havi bevételén belüli aránya (%)	2019. I-XI. hó	Az alap I-XI. havi bevételén belüli aránya (%)	Eltérés	
					Mrd Ft	%
Nyugdíjbiztosítási Alap	2 970,3	97,1	3 021,8	98,2	51,5	101,7
Egészségbiztosítási Alap	1 260,4	58,9	1 550,2	70,0	289,8	123,0
Nemzeti Foglalkoztatási Alap	179,8	55,2	258,7	60,6	78,9	143,9
Összesen	4 410,5		4 830,7		420,2	109,5

A Nyugdíjbiztosítási Alap 2019. I-XI. havi bevételeinek döntő része, 98,2%-a a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származik. Az e jogcímenek elszámolt 3021,8 milliárd forint 1,7%-kal, 51,5 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának bevételeit. A szociális hozzájárulási adó Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető hányada a 2018. évi 79,5%-ról 70,22%-ra csökkent, így a tárgyévi magasabb teljesítés a megosztási arány csökkenésének és a keresetkiáramlás jelentős növekedésének egymást ellensúlyozó eredménye. A szociális hozzájárulási adó mértéke 2019. július 1-jétől 19,5%-ról 17,5%-ra csökkent. A biztosítottak által fizetendő nyugdíjjárulék mértéke a 2019. évben változatlanul 10%, a munkaviszonyban foglalkoztatott saját jogú nyugdíjas munkavállalók a tárgyévben mentesülnek a fizetési kötelezettség alól. E bevételi jogcímet nem érinti a megosztási arány változása, így az I-XI. hónapban 127,1 milliárd forinttal magasabb összegben, 10,5%-kal nagyobb volumenben teljesült a tavalyi év azonos időszakához képest. A jelentős mértékű járulékbevétel-növekedés oka a megnövekedett tárgyévi bérkiáramlás, ami magában foglalja a minimálbér és a garantált bérminimum emelkedésének hatását is.

Az **Egészségbiztosítási Alap** esetében a **szociális hozzájárulási adóból és járulékokból** származó I-XI. havi bevétel az alap összes bevételének 70,0%-át tette ki. A 2019. november végi szociális hozzájárulási adó- és járulékbevételek (1550,2 milliárd forint) 23,0%-kal, 289,8 milliárd forinttal haladták meg az előző év azonos időszakának a bevételeit. A tárgyévi magasabb teljesítés oka, hogy a szociális hozzájárulási adó

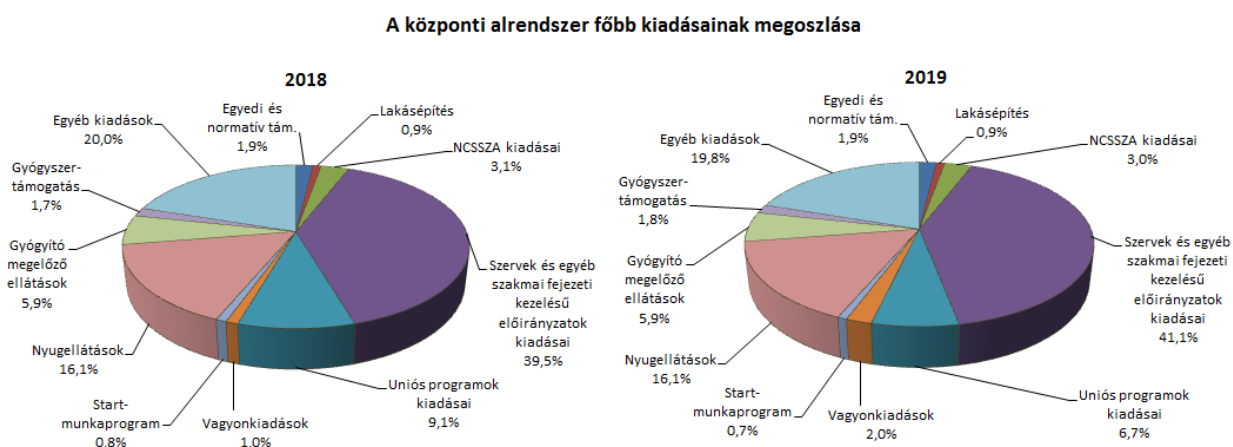
Egészségbiztosítási Alapot megillető hányada a 2018. évi 20,5%-ról 27,31%-ra emelkedett. A bevételek emelkedéséhez hozzájárult még a növekvő bruttó keresetkiáramlás. A biztosított egészségbiztosítási járulék mértéke a 2019. évben változatlanul 7%. Az első tizenegy hónapban a szociális hozzájárulási adóból és járulékokból származó bevételek az éves törvényi előirányzat 89,3%-át tették ki.

A szociális hozzájárulási adó megfizetett összegének 2,47%-a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapot** (NFA) illeti meg, melyből november végéig 58,9 milliárd forint bevétel folyt be. 2018-ban e címen nem származott bevétel, mivel a szociális hozzájárulási adóból az NFA nem részesült. Az egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék NFA-t megillető hányada 199,8 milliárd forint lett, mely 20,0 milliárd forinttal haladta meg az előző év azonos időszakának értékét.

Az I-XI. hónapban az Egészségbiztosítási Alap összes bevételének 1,9%-a származott az **egészségügyi hozzájárulásból**, ez az alapnak 41,9 milliárd forint bevételt jelentett. 2019. november végéig az egészségügyi hozzájárulásból származó bevétel 116,1 milliárd forinttal maradt el az előző év azonos időszakának a bevételétől. A tárgyévi alacsonyabb teljesítés oka, hogy az egészségügyi hozzájárulás adónem beolvadt a szociális hozzájárulási adóba, ennek hatása a pénzforgalomban 2019 februárjától már érzékelhető volt.

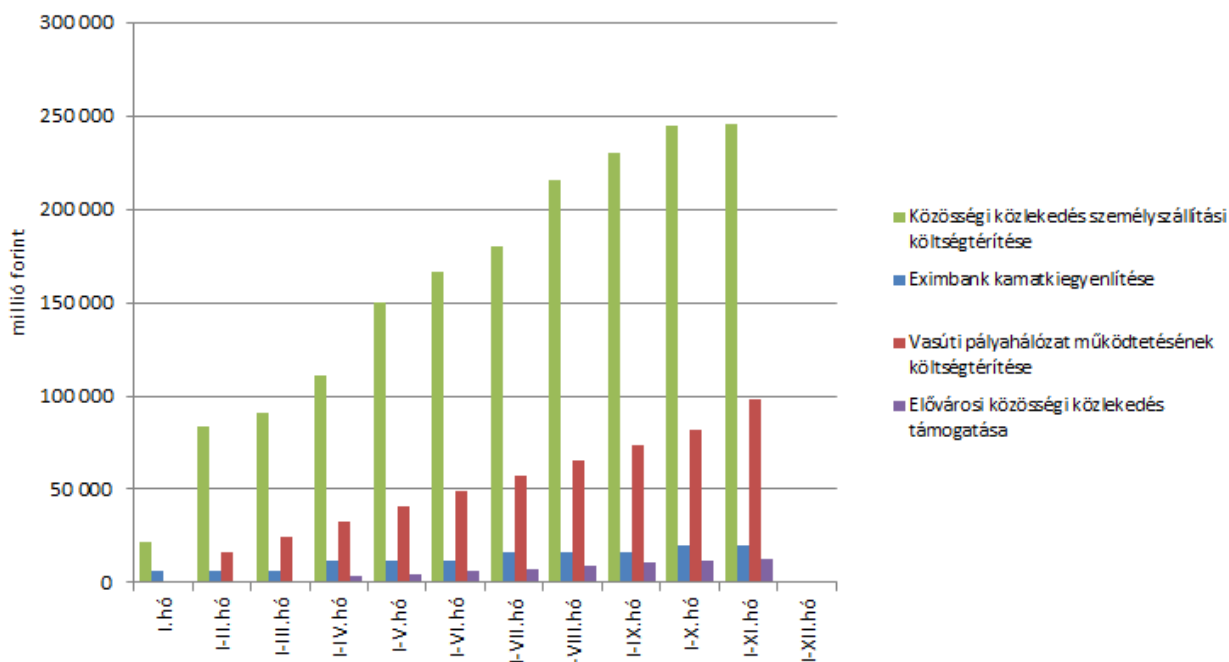
2. A FŐBB KIADÁSOK

A központi alrendszer 2019. november végi 19 901,4 milliárd forint összegű kiadásai 857,2 milliárd forinttal, 4,5%-kal haladták meg az elmúlt év azonos időszakának teljesítését. Magasabban alakultak a 2018. év azonos időszakához képest – többek között – a költségvetési szervek kiadásai, az egyéb szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásai, az EU költségvetéséhez történő hozzájárulás, az állami vagyonnal kapcsolatos kiadások, valamint a nyugellátásokra fordított összegek. Az uniós kiadások viszont mérséklődtek az előző évi november végi kiadásokhoz képest.



Az **egyedi és normatív támogatásokra** fordított kiadások az év első tizenegy hónapjában 376,3 milliárd forintot tettek ki, amely összességében 4,1%-kal haladta meg az előző év azonos időszakának teljesítési értékét. Az eltérés alapvetően a vasúti és az autóbuzos személyszállítási, valamint a vasúti pályahálózat működtetési költségtérítések magasabb összegű kifizetéseire vezethetőek vissza. A kiadások meghatározó tételeit jelentő közösségi közlekedés személyszállítási és vasúti pályahálózat-működtetési költségtérítés, valamint az elővárosi közösségi közlekedés támogatása kapcsán közszolgáltatási szerződésekben, az Eximbank Zrt. részére nyújtott kamatkiegyenlítés esetében pedig jogszabályban meghatározott ütemezés alapján fizet az állam. A főbb tételek alakulását a következő diagram szemlélteti:

Egyedi és normatív támogatások a 2019. évben



A **lakásépítési támogatásokra** fordított kiadások november végéig 183,1 milliárd forintot tettek ki, ami 9,9 milliárd forinttal magasabb a 2018. év azonos időszakához viszonyítva. Az eltérés elsősorban a lakástakarék-pénztári megtakarítások után fizetett állami támogatások összegének emelkedésére vezethető vissza. Az eltérést magyarázza továbbá az előleg-igénybevételi szabályok változása, egyes bankok a kéthavi előlegelszámolásról át kellett térjenek a havi elszámolásra, ezenfelül a kifizetéseket az árfolyam- és a referenciahozamok, valamint a további konstrukciókat igénybe vevők létszámának alakulása is befolyásolta.

A **Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap** a családi támogatásokat, a korhatár alatti ellátásokat, a jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokat, valamint a különféle jogcímen adott térítéseket tartalmazza. A főbb támogatásokat a következő táblázat részletezi:

Megnevezés	2018. I-XI. hó	2019. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Családi támogatások	370,3	367,5	-2,8	99,2
<i>Ebből:</i>				
<i> családi pótlék</i>	283,7	284,2	0,5	100,2
<i> gyermekgondozást segítő ellátás</i>	57,4	54,6	-2,8	95,1
<i> gyermeknevelési támogatás</i>	10,5	10,1	-0,4	96,2
<i> életkezdesi támogatás</i>	6,5	6,6	0,1	101,5
Korhatár alatti ellátások	85,3	85,1	-0,2	99,8
<i>Ebből:</i>				
<i> korhatár előtti ellátás és táncművészeti életjáradék</i>	16,9	18,6	1,7	110,1
<i> szolgálati járandóság</i>	68,4	66,5	-1,9	97,2
Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások	112,6	126,6	14,0	112,4
<i>Ebből:</i>				
<i> járási szociális feladatok ellátása</i>	54,8	69,7	14,9	127,2
<i> fogytékossági támogatás és vakok személyi járadéka</i>	32,0	32,6	0,6	101,9
<i> politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítések</i>	14,2	13,1	-1,1	92,3
Különféle jogcímen adott térítések	21,9	22,3	0,4	101,8
<i>Ebből:</i>				
<i> közgyógyellátás</i>	15,3	15,6	0,3	102,0
Összesen	590,1	601,5	11,4	101,9

A **családi támogatásokra** idén november végéig összesen 367,5 milliárd forintot fordítottak, amely a 2018. évi első tizenegy havi kiadástól csupán 2,8 milliárd forinttal maradt el. Ezt döntő részben a gyermekgondozást segítő ellátásra kifizetett összegnek az előző év azonos időszakához viszonyított mérséklődése magyarázza, melynek háttérében az áll, hogy a kisgyermeket nevelők közül többen szereznek jogosultságot a biztosítási alapú és a gyermekgondozást segítő ellátásnál magasabb összegű gyermekgondozási díjra. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak részére november hónapban átutalásra került az évente két alkalommal járó pénzbeli támogatás és pótlék második üteme. Ezzel a pénzbeli gyermekvédelmi támogatásokra idén kifizetett összeg már megközelítette a 3,4 milliárd forintot.

A **korhatár alatti ellátásokra** 2019 első tizenegy hónapjában 85,1 milliárd forintot folyósítottak, amely mindössze 0,2 milliárd forinttal alacsonyabb az előző év azonos időszakában e célra kifizetett összegnél. Ebből korhatár előtti ellátásra és táncművészeti életjáradékra 18,6 milliárd forintot fordítottak, a szolgálati járandóságra kifizetett összeg pedig 66,5 milliárd forintot tett ki. Az adatok tartalmazzák ezen ellátások januárban végrehajtott emelésének (a nyugdíjakra vonatkozó szabályok szerint végrehajtott 2,7%-os emelés), valamint a novemberi egyösszegű kiegészítés (0,7%-os kiegészítő emelés) hatását. Az ezen ellátásokban részesülők esetében is novemberben sor került - a gazdaság teljesítményéből következően - egyszeri juttatás kifizetésére. A korhatár előtti ellátásban és a szolgálati járandóságban részesülők közül azok, akik elérik a nyugdíjkorhatárt, öregségi nyugdíjra válnak jogosulttá. A szolgálati járandóságra fordított kiadás ezzel összefüggésben csökkent. A korhatár előtti ellátásban részesülők létszáma és a kapcsolódó kiadás ugyanakkor növekedett, mivel azok, akik 2014. december 31-e előtt kord kedvezményre szereztek jogosultságot, még új belépőként jelenhetnek meg a korhatár előtti ellátásra jogosultak körében.

Idén az első tizenegy hónapban a **jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokra** kifizetett összeg (126,6 milliárd forint) 14,0 milliárd forinttal haladta

meg az egy évvel korábbi kiadást. A jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatásokon belül a legnagyobb összeget (69,7 milliárd forint) a járási szociális feladatok ellátására fordították, amely közel 1,3-szerese az előző évi november végi kifizetésnek. Ennek oka, hogy 2019. január 1-jétől az ápolási díj rendszere átalakult: a gyermeküket ápolók új ellátásra, a gyermekek otthongondozási díjára váltak jogosulttá, amelynek összege havi 100 000 forint, az ápolási díj összege pedig 15%-kal emelkedett. Idén november végéig a fogyatékosági támogatásra és a vakok személyi járadékára 32,6 milliárd forintot, a politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítésekre pedig 13,1 milliárd forintot fizettek ki. Kiemelhető, hogy ezen ellátások meghatározott körébe tartozók (például a fogyatékosági támogatásra, a vakok személyi járadékára, a házastársi pótlékra, az átmeneti bányászjáradékra jogosultak) is részesültek a novemberi egyszeri juttatásban, valamint az egyösszegű kiegészítésben (0,7%-os kiegészítő emelésben). E körből a fogyatékosági támogatásra és a vakok személyi járadékára jogosultak az egyösszegű kiegészítést a november hónapra járó ellátásukkal, december elején kapták meg. A politikai rehabilitációs és más nyugdíj-kiegészítéseknél, továbbá egyéb kisebb ellátásoknál (például mezőgazdasági járadék, házastársi pótlék) csökkenés látható, figyelemmel arra, hogy ezek kifutó jellegű ellátások.

A **különbéle jogcímen adott térítések** 2019. november végi összege nagyságrendjében hasonló volt az előző év azonos időszakához viszonyítva. A térítéseken belül a legnagyobb összeget, 15,6 milliárd forintot a közgyógyellátásra fizették ki, meghaladva az előző évi november végi teljesítést.

A **helyi önkormányzatok** 2019. évi feladataihoz a hatályos költségvetési törvény 728,9 milliárd forint állami támogatást biztosít, ami a 2018. évi 705,4 milliárd forintos eredeti törvényi előirányzatnál 23,5 milliárd forinttal magasabb. E többlet mintegy 60%-a szolgál fedezetül egyes kiemelt fejlesztési többletekre, közel 30%-a gyermekjóléti feladatok támogatására és további 10%-a működési feladatok ellátására fordítható az idei évben. A jelentősebb tételek alakulását a következő táblázat mutatja:

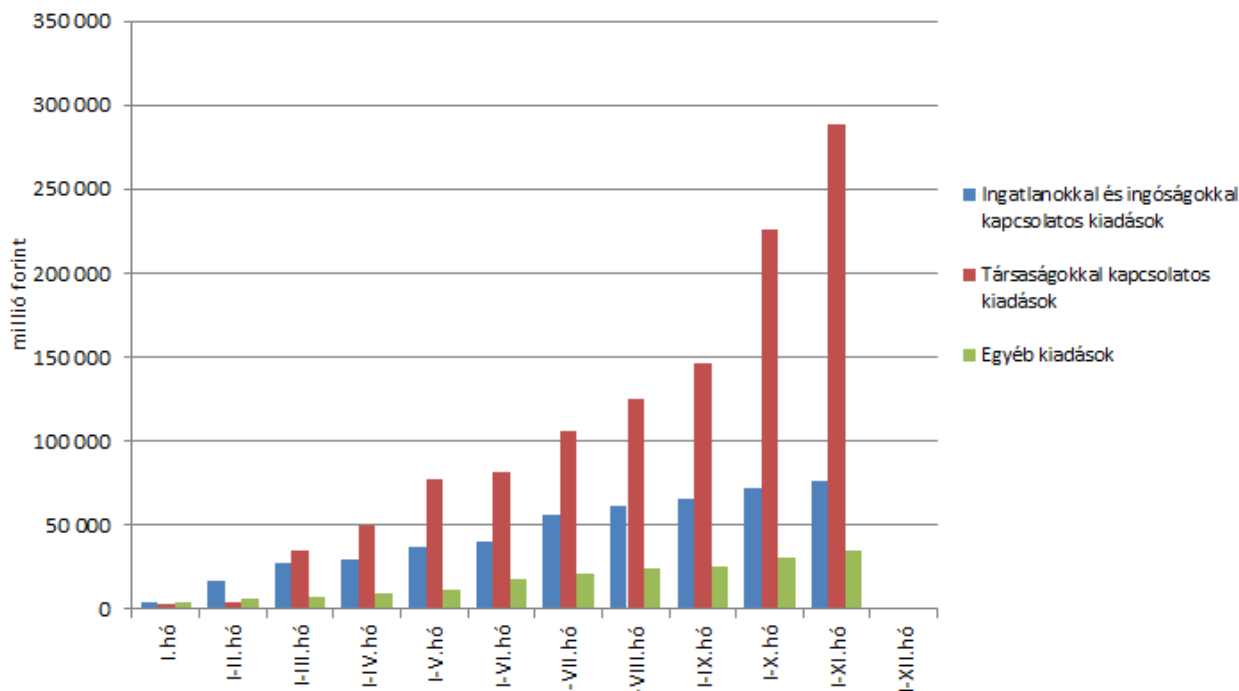
A helyi önkormányzatok támogatásának alakulása (milliárd forint)

Megnevezés	2018. I-XI. hó	2019. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása	550,1	567,7	17,6	103,2
<i>A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása</i>	144,8	143,9	-0,9	99,4
<i>A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása</i>	165,7	169,9	4,2	102,5
<i>A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekékeztetési feladatainak támogatása</i>	204,6	218,8	14,2	106,9
<i>A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása</i>	35,0	35,1	0,1	100,3
Helyi önkormányzatok kiegészítő támogatása	60,5	70,5	10,0	116,5
Év közben létrejött új jogcímek kiadásai	71,4	74,7	3,3	104,6
Összesen	682,0	712,9	30,9	104,5

A „Hozzájárulás az EU költségvetéséhez” mérlegsoron 2019. november végéig 350,0 milliárd forint kiadás teljesült, ami a törvényi előirányzat 99,4%-a, és a tervezetnek megfelelően alakult. E hozzájárulás 60,8 milliárd forinttal haladta meg a 2018. év azonos időszakában teljesített kiadást.

Az **állami vagyonnal kapcsolatos kiadások** november végi összege 400,1 milliárd forint volt, amelynek nagyságrendjét a társasági vagyonra fordított kifizetések határozták meg. A kiadások összetételét a következő grafikon mutatja:

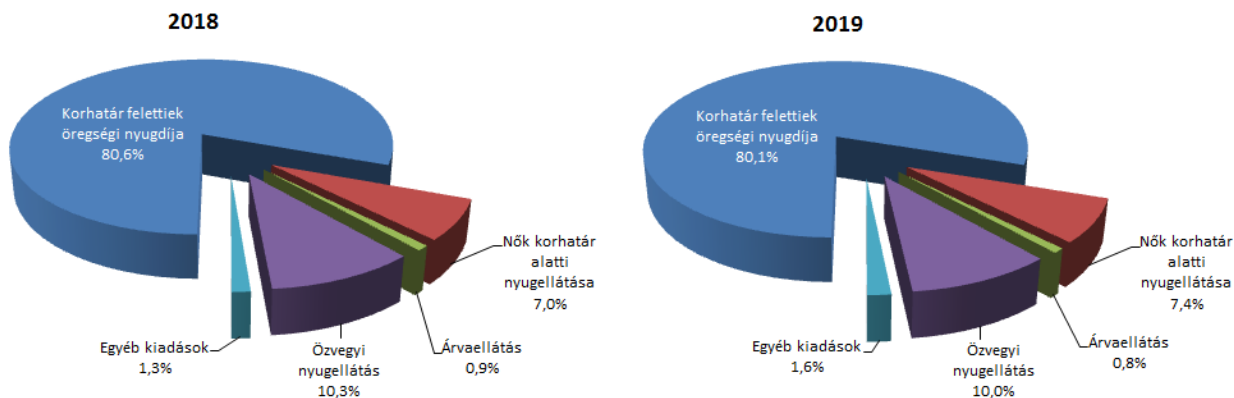
Állami vagyonnal kapcsolatos kiadások a 2019. évben



Az elkülönített állami pénzalapok kiadásai közül jelentősebb összeget tett ki a **Nemzeti Foglalkoztatási Alapból finanszírozott Start-munkaprogram** kiadása, mely november végéig 144,8 milliárd forintban teljesült. E kiadás az előző év azonos időszakában teljesített összegtől 15,8 milliárd forintra maradt el.

A társadalombiztosítás pénzügyi alapjain belül az I-XI. hónapban nagyságrendileg kiemelkedő tétel a **Nyugdíjbiztosítási Alapnál a nyugellátásokra** fordított 3212,4 milliárd forint. A nyugellátási kiadások ellátási jogcímeinek alakulását a következő ábra mutatja be:

Nyugellátási kiadások ellátási jogcímenként



2019. I-XI. hónapban a nyugellátásokra fordított kiadások 1,6 százalékponttal haladták meg az éves törvényi előirányzat időarányos mértékét. A tárgyévi kifizetések tartalmazzák az év elején végrehajtott 2,7%-os nyugdíjemelés, a novemberi ellátásokkal kifizetésre került, 0,7% mértékű egyösszegű nyugdíj-kiegészítés, és az ugyancsak a novemberi ellátásokkal együtt folyósított nyugdíjprémium összegét.

2019. januárban a nyugdíjak és más ellátások az éves fogyasztói árnövekedés tervezett mértékének megfelelően 2,7%-kal emelkedtek. A Központi Statisztikai Hivatal 2019. szeptember 10-én nyilvánosságra hozta a fogyasztói árnövekedésre vonatkozó 2019. január-augusztus havi tényadatokat, amelyre alapozva az éves várható nyugdíjas fogyasztói árnövekedés mértéke 3,4%-ban került megállapításra. A most prognosztizált árnövekedés (3,4%) és a januári emelési mérték (2,7%) különbözete 0,7 százalékpont, ezért novemberben az ellátásra jogosultak ennek megfelelő mértékű egyösszegű kiegészítésben részesültek.

A nyugdíjasoknak nyugdíjprémiumot kell fizetni, ha a GDP-növekedés tárgyévben várható mértéke a 3,5%-ot meghaladja. A GDP növekedés év végéig várható mértéke 4,6%, így a nyugdíjprémium törvényileg adható legmagasabb összege 22 ezer forint volt. A Nyugdíjbiztosítási Alapból a nyugdíjprémiummal megegyező mértékű egyszeri juttatásban részesültek a korhatár alatti öregségi nyugellátásra, illetve kiegészítő özvegyi nyugellátásra jogosultak. 2019-ben azok is kaptak a nyugdíjprémiummal megegyező mértékű egyszeri juttatást, akiknek az ellátását idén állapították meg.

Az előző év azonos időszakához képest nyugellátásokra 139,9 milliárd forinttal, 4,6%-kal költött többet a költségvetés, ezen belül a korbetöltött öregségi nyugdíjakra 97,6 milliárd forinttal, a nők 40 éves szolgálati jogviszonyával igényelhető ellátásra 24,8 milliárd forinttal több pénz került kifizetésre.

A kiadások nyugdíjemelést meghaladó mértékű növekedése a novemberi rendkívüli kifizetéseken túl a létszámnövekedés és a létszámösszetétel-változás (cserélődési hatás) együttes következménye. A nettó átlagkeresetek növekedésével összhangban az új ellátások magasabb összegben kerülnek megállapításra, az újonnan megállapított magasabb összegű nyugellátással rendelkezők aránya pedig nő az állományon belül.

Az **Egészségbiztosítási Alap** összes kiadásának 27,9%-át a **pénzbeli ellátásokra** fordított összeg adta. Az ellátások részletes bemutatását a következő táblázat tartalmazza.

**Az Egészségbiztosítási Alap pénzbeli ellátásokra fordított kiadásainak alakulása
(milliárd forint)**

Megnevezés	2018. I-XI. hó	2019. I-XI. hó	Eltérés	
			Mrd Ft	%
Pénzbeli ellátások	595,9	630,1	34,2	105,7
<i>Ebből:</i>				
<i>Rokkantsági, rehabilitációs ellátások</i>	263,4	260,5	-2,9	98,9
<i>Gyermekgondozási díj</i>	161,6	180,4	18,8	111,6
<i>Táppénz</i>	106,3	120,2	13,9	113,1

Az Egészségbiztosítási Alapon belül a legnagyobb kiadási előirányzatot képező **gyógyító-megelőző ellátásokra** kifizetett összeg 1165,9 milliárd forint volt az első tizenegy hónapban, ez 48,0 milliárd forintra több, mint a bázisidőszak értéke. Az előző évhez viszonyított magasabb összegű kiadás meghatározó részben az összevont szakellátásnál, kisebb részben a háziorvosi ellátás, a művesekezelés és a betegszállítás területén jelentkező, valamint a béremeléssel összefüggő többletfinanszírozásból adódik (2019. július 1-jétől – az eredetileg 2019. november 1-jétől esedékes béremelés előrehozásával – átlagosan 8%-os bérfelértékelésben részesült mintegy 78 ezer egészségügyi szakdolgozó, valamint ezen időponttól az egészségügyi szakdolgozói bértábla hatálya alá tartozó több mint 4 ezer védőnő).

Gyógyszertámogatásra az év első tizenegy hónapjában 349,9 milliárd forintot költött az egészségbiztosítás, mely 25,3 milliárd forintra magasabb a 2018. évi I-XI. havi összegnél.

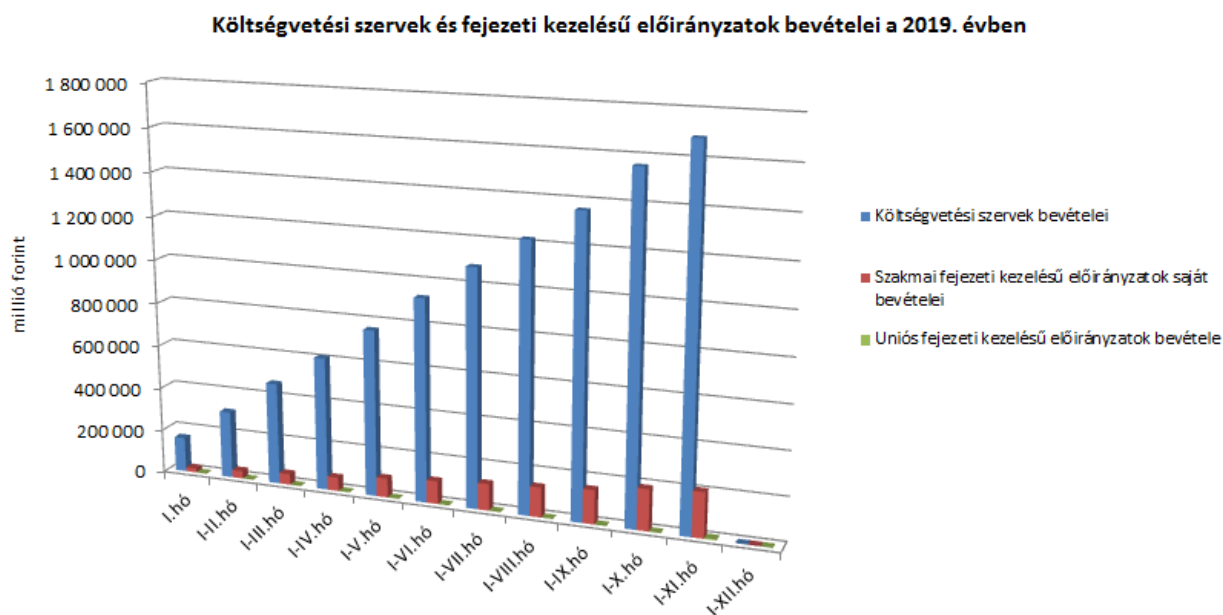
3. A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK ÉS SZAKMAI FEJEZETI KEZELÉSŰ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

2019 első tizenegy hónapjában a **költségvetési szervek bevételei** összesen 1688,7 milliárd forintot tettek ki, amely 13,2%-kal alacsonyabb a 2018. évi első tizenegy havi bevételeknél. Az intézmények bevételei közül a következő jelentősebb tételek emelhetők ki: 842,1 milliárd forint a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő által az egészségügyi intézményeknek utalt támogatás, valamint 119,6 milliárd forint a 2014-2020 közötti kohéziós politikai operatív programok előirányzat-felhasználási számlájáról közvetlenül érkezett bevétel, több intézmény részére, különböző projektek támogatási előlegeként. Ez utóbbi bevétel a tavalyi év azonos időszakában jóval magasabb volt, jelentős részben ez magyarázza a két év első tizenegy havi bevételei közötti eltérést.

A **szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok saját bevételei** 2019 első tizenegy hónapjában 207,1 milliárd forint bevétel keletkezett, mely 18,3 milliárd forinttal magasabb az előző év azonos időszakához képest. A bevételek közül kiemelhetők az uniós fejlesztések operatív programjai előirányzat felhasználási keretszámlájára visszautalt összegek.

Az „**Uniós fejezeti kezelésű előirányzatok bevétele**” mérlegsoron novemberrel bezárólag 5,1 milliárd forint bevétel került elszámolásra, amely az éves előirányzat 45,1%-a.

A **2019. évi november végi, együttesen közel 1901 milliárd forint összegű bevételek** megoszlását a következő grafikon szemlélteti:



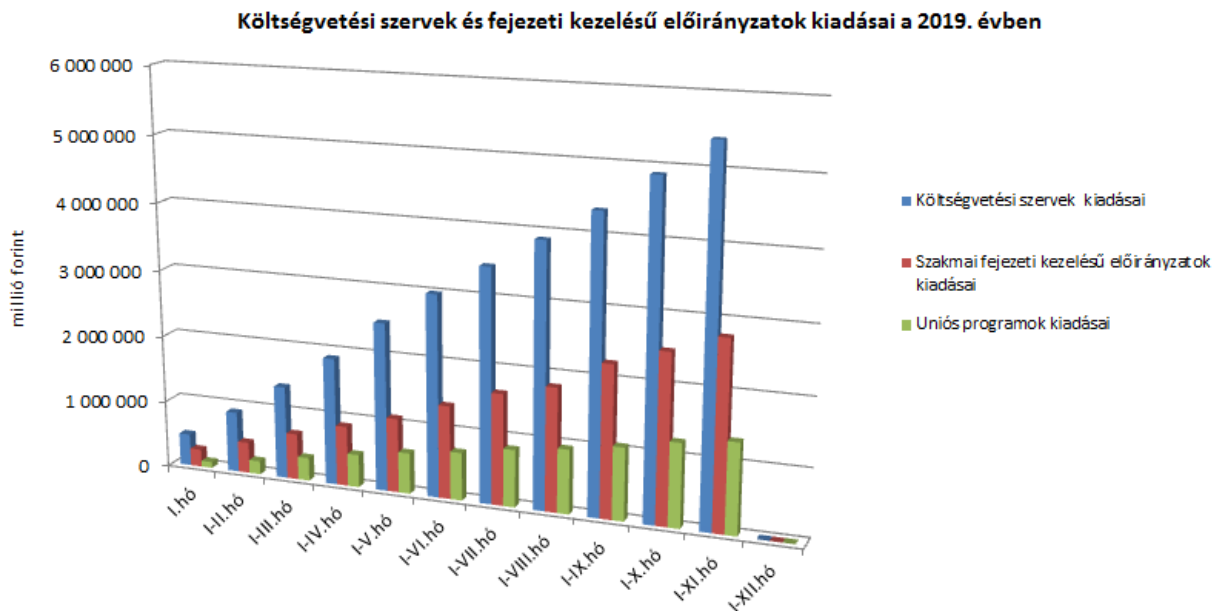
A költségvetési szervek kiadásai 2019 első tizenegy hónapjában 5405,5 milliárd forintot tettek ki, amely 6,4%-kal haladta meg az előző év azonos időszakában teljesült kiadásokat. Az intézmények teljesítéséből 3000,0 milliárd forintot tett ki a személyi juttatásokra és szociális hozzájárulási adóra, valamint a munkaadókat terhelő járulékokra kifizetett összeg, mely 156,0 milliárd forinttal magasabb, mint az előző évi első tizenegy havi, e célú kiadás. Ezenkívül az alábbi nagyobb összegű kifizetések történtek: 105,1 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala Anyagellátó Raktárbázis Központnál, főként haditechnikai eszközök, helikopter és üzemeltetési anyagok beszerzésére, légi irányítási rendszerre, 63,3 milliárd forint a Honvédelmi Minisztérium Védelemgazdasági Hivatala központi költségvetéséből a Gripen gépek bérleti díjára és szolgáltatások kifizetésére, 39,8 milliárd forint a „Külvélpiseletek igazgatása” törvényi soron, döntően a 2019. január-december havi devizaellátmányra és a kihelyezett dolgozókat megillető munkabér utalására, illetve nagykövetségi ingatlan vásárlására, 35,3 milliárd forint az Országos Rendőr-főkapitányságnál, döntően likvid pénzeszközök átadására a rendvédelmi szervek részére, helikopterek, hőkamerák és éjjellátó készülék beszerzésére, valamint 20,8 milliárd forintot tettek ki a nyugellátásokban és egyes más ellátásokban részesülő személyek részére juttatandó rezsziutalványhoz kapcsolódó kifizetések. Megemlíthető, hogy a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága esetében 60,8 milliárd forint, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal esetében 33,8 milliárd forint maradvány befizetésére került sor a Központi Maradványalapba.

Az egyéb szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok kiadásainak 2019. első tizenegy havi teljesítése 2775,1 milliárd forintot tett ki, mely 13,7%-kal volt magasabb, mint az előző év azonos időszakában. Ezen időszak teljesítéséből az alábbi kifizetések emelhetők ki: 364,1 milliárd forint a normatív finanszírozásra (köznevelési célú humánszolgáltatás és működési támogatás, nem állami felsőoktatási intézmények támogatása, hit- és erkölcstanoktatás, tankönyvtámogatás, köznevelési szerződések, szociális célú humánszolgáltatások támogatása), 320,2 milliárd forint a kiemelt közúti projektekre, 111,7 milliárd forint az autópálya rendelkezésre állási díjra, 86,6 milliárd forint a közúthálózat fenntartására és működtetésére, 80,7 milliárd forint a Modern Városok Program keretében megvalósuló fejlesztésekre, 70,4 milliárd forint kifizetése a Beruházás ösztönzési célú előirányzatról, 69,8 milliárd forint a nemzeti ágártámogatásokra, 66,1 milliárd forint a közúthálózat felújítására, 56,0 milliárd forint a Turisztikai fejlesztési célú előirányzatról, 51,6 milliárd forint a Magyar Falu Program alprogramjainak támogatására, 36,9 milliárd forint a vasúthálózat fejlesztésére, valamint 34,1 milliárd forint a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának támogatására. A két év közötti különbség számos előirányzat (pl. „Kiemelt közúti projektek”, „Magyar Falu Program alprogramjainak támogatása”, „Vasúthálózat fejlesztése”) eltérő alakulásának a következménye.

Az „Uniós programok kiadásai” mérlegsoron 2019. november végéig 1341,3 milliárd forint összegű kifizetés történt, amely az éves előirányzat 68,6%-os teljesítését jelenti. A felmerült kiadások túlnyomó részét a 2014-2020-as programozási időszak kohéziós operatív programjai adták, összesen 977,0 milliárd forint értékben. Ebből az év első tizenegy hónapjában a legjobban teljesítő operatív programok az Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program 294,0 milliárd forint, a Gazdaságfejlesztés és Innovációs Operatív Program 239,5 milliárd forint, valamint a Terület- és

Településfejlesztési Operatív Program 145,4 milliárd forint kifizetéssel. (A 2019. évtől e mérleg sor szolgál az uniós kiadások kimutatására a korábbi években megszokott „Szakmai fejezeti kezelésű előirányzatok uniós kiadásai” mérleg sor helyett.)

A 2019. évi november végi, együttesen közel 9522 milliárd forint összegű kiadások megoszlását a következő grafikon szemlélteti:



4. KAMATEGYENLEG

A bevételek és kiadások egyenlegeként adódó 776,0 milliárd forint összegű **nettó kamatkiadás** 103,6 milliárd forinttal lett kevesebb az előző év azonos időszakához képest, mely a kamatfizetések éven belüli eltérő lefutásával és a kamatbevételek jelentős többletével magyarázható.

A kamategyenleg összetétele (milliárd forintban)

	I-XI. hó	
	2018	2019
1. Bevétel	111,2	245,2
1.1. Forint	111,8	245,7
<i>1.1.1. Államkötvények kamata</i>	<i>111,7</i>	<i>244,7</i>
<i>1.1.2. Kincstárjegyek kamata</i>	<i>0,1</i>	<i>0,2</i>
<i>1.1.3. Repóügyletek kamata</i>	<i>0,1</i>	<i>0,2</i>
<i>1.1.4. KESZ forint-betét kamata</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,6</i>
1.2. Deviza	-0,6	-0,5
<i>1.2.1. Devizaműveletek kamatelszámolásai</i>	<i>-0,6</i>	<i>-0,5</i>
2. Kiadás	990,8	1021,2
2.1 Forint	797,4	842,2
<i>2.1.1. Forinthitelek kamata</i>	<i>22,4</i>	<i>21,5</i>
<i>2.1.2. Államkötvények kamata</i>	<i>704,8</i>	<i>744,1</i>
<i>2.1.3. Kincstárjegyek kamata</i>	<i>70,3</i>	<i>76,7</i>
<i>2.1.4. Repóügyletek kamata</i>	<i>-0,1</i>	<i>-0,1</i>
<i>2.1.5. Egyéb függő tételek</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>
2.2. Deviza	193,4	179,0
<i>2.2.1. Devizahitelek kamata</i>	<i>16,0</i>	<i>15,9</i>
<i>2.2.2. Devizakötvények kamata</i>	<i>177,4</i>	<i>163,1</i>
3. Kamategyenleg	879,6	776,0

II. AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS KÖZPONTI ALRENDSZERÉNEK FINANSZÍROZÁSA

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2019. november végéig 1011,0 milliárd forinttal növekedett négy, egymást részben ellensúlyozó tényező következtében:

- **Az első tényező** a kedvező piaci helyzetben kizárólag lakossági értékesítés által megvalósított nettó forintkibocsátás 1344,0 milliárd forint összegben, ami a költségvetés éves hiányát és részben a lejáró devizaadósságot finanszírozza.
- **A második tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 262,9 milliárd forinttal növelte.
- **A harmadik – szintén növelő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok növekedése 55,1 milliárd forint összegben.
- **A negyedik – előbbiekkal ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a nettó devizatörlesztés, amely 651,0 milliárd forinttal csökkentette a költségvetés adósságát.

Az előzetes adatok szerint november végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2019-ben, milliárd forint

	2018. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2019. november 30.		változás
	előzetes állomány	Megoszlás					előzetes állomány	Megoszlás	
1. Forint	22 796,0	79,46%	11 539,0	10 195,0	0,0	1 344,0	24 139,9	81,28%	1,82
1.1. Hitel	1 167,7	4,07%	54,7	14,3	0,0	40,4	1 208,1	4,07%	0,00
1.1.1. Külföldi	1 167,7	4,07%	54,7	14,3	0,0	40,4	1 208,1	4,07%	0,00
1.1.2. Belföldi	0,0	0,00%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%	0,00
1.2. Állampapír	21 628,3	75,39%	11 484,3	10 180,7	0,0	1 303,5	22 931,8	77,21%	1,82
1.2.1. Piaci értékesítésű	21 589,1	75,25%	11 484,3	10 180,7	0,0	1 303,5	22 892,6	77,08%	1,83
1.2.1.1. Kötvény	12 836,1	44,74%	3 302,9	2 972,0	0,0	330,8	13 166,9	44,33%	-0,41
1.2.1.2. Diszkont kincstárjegy	1 237,3	4,31%	1 734,7	2 255,2	0,0	-520,4	716,9	2,41%	-1,90
1.2.1.3. Lakossági állampapír	7 515,7	26,20%	6 446,7	4 953,6	0,0	1 493,1	9 008,8	30,33%	4,14
1.2.2. Nem piaci értékesítésű	39,2	0,14%	0,0	0,0	0,0	0,0	39,2	0,13%	0,00
2. Deviza	5 724,8	19,96%	95,0	746,0	262,9	-388,1	5 336,7	17,97%	-1,99
2.1. Hitel	795,0	2,77%	7,8	39,1	78,3	47,0	842,0	2,83%	0,06
2.1.1. Külföldi	795,0	2,77%	7,8	39,1	78,3	47,0	842,0	2,83%	0,06
2.1.2. Belföldi	0,0	0,00%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00%	0,00
2.2. Állampapír	4 929,8	17,18%	87,1	706,9	184,6	-435,1	4 494,7	15,13%	-2,05
2.2.1. Külföldi	4 246,2	14,80%	0,0	641,0	155,4	-485,6	3 760,6	12,66%	-2,14
2.2.2. Belföldi	683,6	2,38%	87,1	65,8	29,2	50,5	734,1	2,47%	0,09
Összesen	28 520,7	99,42%	11 634,0	10 941,0	262,9	955,9	29 476,6	99,25%	-0,17
Egyéb kötelezettség	167,4	0,58%	346,6	299,8	8,3	55,1	222,6	0,75%	0,17
MINDÖSSZESEN	28 688,2	100,00%	11 980,6	11 240,8	271,2	1 011,0	29 699,1	100,00%	0,00

Megjegyzés: a táblában szereplő tizedes eltérések kerekítésből adódnak.

A központi költségvetés devizaadóssága november végéig 388,1 milliárd forinttal 5336,7 milliárd forintra csökkent az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2018. év végi 20,0%-os szintről 18,0%-os szintre csökkent a teljes adósságon belül.

A kedvező likviditási helyzetre tekintettel és a devizalejáratok csökkentése érdekében az ÁKK az év során jelentős összegben, 269,7 milliárd forint értékben vásárolt vissza 2020-ban és 2021-ben lejáró devizakötvényeket.

A költségvetés forintadóssága november végéig 1344,0 milliárd forinttal nőtt, és 24 139,9 milliárd forintot tett ki, a forintrészarány elérte a teljes államadósság 81,3%-át. 2018 decemberében ez az arány 79,5% volt.

2019. november végén a lakossági állampapírok állománya 9008,8 milliárd forintot tett ki, ami 1493,1 milliárd forint növekedést jelent 2018. december vége óta. A növekedést elsősorban a lakossági finanszírozás arányának és futamidejének további növelése érdekében 2019 június 3-tól bevezetésre került 5 éves futamidejű lakossági államkötvény, a Magyar Állampapír Plusz értékesítése eredményezte. Ezzel párhuzamosan négy, már régóta forgalmazott lakossági állampapír (Féléves Magyar Állampapír, Kétéves Magyar Állampapír, Bónusz Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegy Plusz) értékesítése júniustól megszüntetésre került. Az új lakossági állampapír mellett a korábban is sikerrel forgalmazott Egyéves Magyar Állampapír, Prémium Magyar Állampapír, Kincstári Takarékjegyek és a Babakötvény értékesítések is hatottak a lakossági állampapír állományváltozására. 2019. november 4-től a Magyar Posta hálózatában elérhető a nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz is, amely tovább növeli a lakosság által megvásárolható állampapírok körét.

A kizárólag lakossági ügyfelek által vásárolható Magyar Állampapír Plusz állománya november végére 2784,7 milliárd forintra növekedett. A nyomdai úton előállított Magyar Állampapír Plusz állománya hó végére 30,6 milliárd forintot ért el. Az egy évnél hosszabb futamidejű Prémium Magyar Állampapír állománya 2019. november végén 72,3 milliárd forintos ez évi növekedés hatására 2648,4 milliárd forint volt, míg a Bónusz Magyar Állampapír 13,1 milliárd forint csökkenést követően 451,9 milliárd forintos állománnyal zárt hó végén. A kétéves futamidejű, fix kamatozású állampapír állománya 275,6 milliárd forint összegű csökkenése következtében 224,6 milliárd forintra mérséklődött november hó végéig. Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 2322,0 milliárd forint volt november végén, ami 847,9 milliárd forinttal alacsonyabb a 2018. év végi állománynál. A 2019 júniusában kivezetésre került Féléves Magyar Állampapír állománya 253,8 milliárd forint csökkenés következtében nullára redukálódott, így megszűnt. Az Egyéves Magyar Állampapír állománycsökkenésének oka részben az, hogy a befektetői kör 2018. évi szűkítésének következtében nem került sor a lejárt állomány jelentős részének megújítására, továbbá hogy a lakossági befektetők lejáró értékpapírjaikból képződő bevételeiket Magyar Állampapír Plusz vásárlására fordítják.

Az ÁKK Zrt. november hó folyamán 31,4 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A külföldi befektetők állampapír-állománya novemberben 222,9 milliárd forinttal csökkent az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 99,5%-a, 4126,1 milliárd forint

államkötvény és 0,5%-a, 20,1 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje november végén 5,8 év volt, amely nem változott az előző hónap végéhez képest.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. Az elmúlt években az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. A vizsgált időszakban az egyéb kötelezettségek állománya 55,1 milliárd forinttal növekedett. November végén az állomány 222,6 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,7%-a.

Kamatok, hozamok alakulása

A diszkontkincstárjegyek novemberi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,4-ről 2,2-re mérséklődött. A kötvényaukciókon a havi átlagos fedezettség az előző havi 2,1-ről 4,0-re növekedett.

A 3 hónapos diszkontkincstárjegy utolsó novemberi aukcióján a hozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 4 bázisponttal csökkent, és -0,09%-ot tett ki. A 12 hónapos kincstárjegy utolsó novemberi aukcióján a kialakult átlaghozam -0,06% lett, amely 7 bázisponttal alacsonyabb az októberi értéknél.

A 3 éves kötvényaukción a hozam 0,35%-ot tett ki, amely 5 bázisponttal alacsonyabb, mint az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozam. Az 5 éves kötvény utolsó novemberi aukcióján az átlaghozam 1,09%-ot ért el, amely 12 bázisponttal meghaladja az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozamot. A 10 éves kötvényaukció 1,86%-os átlaghozama 10 bázisponttal alacsonyabb, mint az utolsó októberi aukción kialakult átlaghozam. A 15 éves kötvény 2,69%-os átlaghozama 12 bázisponttal haladta meg a legutóbbi, októberi aukció átlaghozamát.